



MORA VUXENUTBILDNING

SYV-plan

Mora Vuxenutbildning, Gymnasieförvaltningen

Ansvarig för planen

Rektor Åsa Lyhed

Innehållsförteckning

| | |
|---|---|
| Inledning | 1 |
| Syfte | 2 |
| Mål | 2 |
| Styrdokument | 3 |
| Skollagen | 3 |
| Förordning om läroplan för vuxenutbildningen..... | 3 |
| Mål | 3 |
| Riktlinjer | 3 |
| Skolverkets allmänna råd | 4 |
| Kommunen..... | 4 |
| Huvudmannen | 4 |
| Huvudmannen och rektor..... | 4 |
| Rektor..... | 4 |
| Lärare | 5 |
| Lärare och studie- och yrkesvägledare..... | 5 |
| Studie- och yrkesvägledare | 5 |
| Etiska deklARATIONEN..... | 5 |
| Profession..... | 5 |
| Individ | 6 |
| Samhälle..... | 6 |
| Slutord..... | 6 |
| Referenslista..... | 7 |

Bilaga
Aktivitetsplan

Inledning

Dagens individer står inför en framtida arbetsmarknad som är under ständig förändring, vilket gör att det ställs krav på deras valkompetens i frågor gällande kommande sitt studie- och yrkesliv. Valkompetens innebär att kunna göra väl underbyggda val baserat på kunskaper om sig själv, utbildningar och yrken och som inte begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund.

Studie- och yrkesvägledningen syftar till att öka individernas valkompetens genom att ge individerna verktyg och kunskap för att kunna reflektera över sina valmöjligheter gällande fortsatt utbildning och framtida yrkesliv, samt att göra individerna uppmärksamma på hur exempelvis könsmonster kan påverka individers livsval (Lgr11).

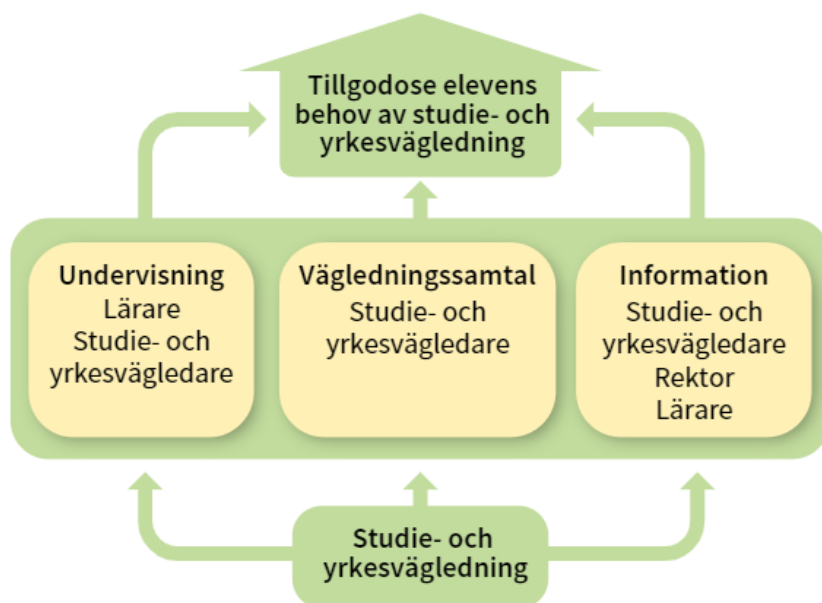
Enligt Skolverket (2013) kan elevens behov av vägledning sammanfattas i följande fem punkter:

- Eleven ska bli medveten om sig själv
- Eleven ska bli medveten om olika valalternativ, såsom olika utbildningar och yrken
- Eleven ska bli medveten om relationen mellan sig själv och valalternativen
- Eleven ska lära sig att fatta beslut
- Eleven ska lära sig att genomföra sina beslut

Den studie- och yrkesvägledning som finns inom skolan bedrivs i både vid och snäv bemärkelse. Studie- och yrkesvägledning i vid bemärkelse innefattar all den verksamhet som bidrar till att individen får ökade kunskaper och färdigheter när det kommer till studie- och yrkesval. Detta kan exempelvis vara arbetsplatsförlagt lärande (APL), undervisning som rör arbetslivet (och koppling mellan ämne och det "verkliga livet"), studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla individens självkänedom. Studie- och yrkesvägledning i snäv bemärkelse innefattar personlig vägledning både individuellt och i grupp. Den snäva vägledningen ger individen en möjlighet att reflektera kring sig själv och sina kommande studie- och yrkesval.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning är sällan en punktinsats, utan bör snarare ses som en process. Detta då vägledning på kort sikt kan leda till en ökad osäkerhet hos den vägledningssökande, men på längre sikt kan den ge klarhet i de olika alternativ som finns, samt kan bidra till att stärka självförtroendet kring beslutsfattandeprocessen (Christensen & Sjøgaard Larsen 2011). Genom vägledning kan individen även medvetandegöras om sin potential, om tillgängliga möjligheter och ge denne förmåga att använda sig av denna kunskap för att nå sina mål (Christensen & Sjøgaard Larsen 2011; Stenberg 2016).

Den vägledande processen kan illustreras med nedanstående figur som är hämtad ur Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Arbete med studie och yrkesvägledning (Skolverket 2013)



Figur 2. Skolans studie- och yrkesvägledning kan genom undervisning, vägledningssamtal och informationsinsatser tillgodose elevernas behov av vägledning.

Studie- och yrkesvägledningen i den svenska skolan inbegriper inte endast den enskilde studie- och yrkesvägledarens verksamhet. Lärare har en kontinuerlig kontakt med skolans elever och har därmed en stor möjlighet att påverka deras valkompetens. Huvudmannen och rektorns ansvar ligger i att fördela arbetsuppgifterna och se till att det finns kompetent personal som kan genomföra dessa arbetsuppgifter. Skolverket (2013) ger förslag i sina allmänna råd på hur denna ansvarsfördelning kan se ut.

Syfte

Syftet är att tydliggöra studie- och yrkesvägledningen inom vuxenutbildningen i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner utifrån rådande styrdokument.

Mål

Det övergripande målet med studie- och yrkesvägledningen är att ge individerna förutsättningar att göra medvetna och väl underbyggda studie- och yrkesval. Detta mål avspeglas i flertalet olika styrdokument; Skollagen (SFS 2010:800), Förordning om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Arbete med studie och yrkesvägledning (Skolverket 2013) och den Etiska deklARATION som publicerats av Sveriges vägledarförening (2017).

Vidare är gymnasienämnden i Mora, Orsa och Älvdalens kommuners mål att säkerställa kompetensförsörjningen i regionen, att varje elev ska utvecklas mot sin fulla potential och att öka andelen slutförda grundläggande- och gymnasiala kurser med lägst betyg E.

Styrdokument

Studie- och yrkesvägledningen inom vuxenutbildning regleras av flertalet styrdokument. Dessa styrdokument kommer att sammanfattas och redogöras för nedan.

Skollagen (SFS 2010:800)

Skollagen slår fast att elever i alla skolformer ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning. Vilket även gäller för de individer som avser att påbörja en utbildning inom vuxenutbildningen (2 kap. 29§). Detta innebär att studie- och yrkesvägledarna vid vuxenutbildningen ska finnas tillgängliga för alla vuxna kommuninvånare i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner.

Förordning om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12)

Mål

Enligt förordningen om läroplan för vuxenutbildningen är vuxenutbildningens mål att varje elev:

- får information om arbetslivets aktuella och förväntade kompetensbehov
- ges möjlighet att få sina kunskaper och kompetenser validerade
- utvecklar sin självkännedom och förmåga till studieplanering
- medvetet kan ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper
- ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan få
- har kännedom om arbetslivets och arbetsmarknadens villkor när det gäller bland annat arbetsrätt och arbetsmiljö generellt och om möjligt, inom sin studieinriktning
- har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder
- är medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och arbetsliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket

Riktlinjer

Vidare föreslår förordningen om läroplan för vuxenutbildningen ett antal riktlinjer för vad personalen på en skola ska göra utifrån ett studie- och yrkesvägledande perspektiv. Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning:

- bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke
- informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, vidare utbildning och yrkesverksamhet samt motverka sådana begränsningar av valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund
- i informationen och vägledningen utnyttja och ta till vara de kunskaper som finns hos eleverna och verksamhetens personal samt i samhället
- i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter från arbets- och samhällsliv som eleverna redan har eller skaffar sig under utbildningens gång
- utveckla kontakter med universitet och högskolor samt med handledare och andra inom arbetslivet som kan bidra till att målen för utbildningen nås
- i utbildningen nyttja kontakter med det omgivande samhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv
- bidra till att presumtiva elever får information om olika utbildningsmöjligheter

Skolverkets allmänna råd (Skolverket 2013)

Som tidigare nämnts ger Skolverket förslag i sina allmänna råd på hur en ansvarsfördelning kan se ut i skolverksamheten.

Kommunen bör:

- säkerställa att kommunens medborgare informeras och sina möjligheter till utbildning

Huvudmannen bör:

- konkretisera vad de nationella målen för studie- och yrkesvägledning innebär för den egna verksamheten
- vid beslut om organisation och resursfördelning säkerställa att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning kan tillgodoses
- inför resursfördelningen ta reda på vilken kompetens som finns och vilken kompetens som behövs för att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning

Huvudmannen och rektor bör:

- se till att studie- och yrkesvägledaren har den kompetens som behövs för att kunna stödja övrig personals arbete med studie- och yrkesvägledning

Rektor bör:

- se till att det finns rutiner och metoder för att planera, utvärdera och utveckla studie- och yrkesvägledningen så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning
- tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen är fördelat mellan studie- och yrkesvägledare, lärare och övrig personal samt formerna för samarbetet mellan dem
- se till att studie- och yrkesvägledningen sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges förutsättningar att göra väl underbyggda studie och yrkesval
- se till att eleverna, utifrån sina behov, erbjuds vägledningssamtal
- med utgångspunkt i en kartläggning av elevernas behov av studie- och yrkesvägledning se till att verksamheten kan tillhandahålla den kompetens som krävs för att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning
- med utgångspunkt i elevernas behov av vägledning fortlöpande kartlägga och analysera kompetensutvecklingsbehovet för personal som arbetar med studie- och yrkesvägledning
- se till att personalen på skolan har kunskaper om och förståelse för hur kön samt social och kulturell bakgrund påverkar elevernas studie- och yrkesval samt att de har kunskaper om hur elevernas föreställningar om utbildningar och yrken kan utmanas
- organisera studie- och yrkesvägledningen så att eleverna får möjlighet att ställas inför olika uppgifter i arbetslivet och möta företrädare för arbetslivet och utbildningsväsendet i syfte att ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och erfarenheter inför kommande studie- och yrkesval
- ha ett övergripande ansvar för att elevernas arbetslivskontakter bidrar till att deras studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund
- planera för att varje elev i gymnasiesärskolan får det stöd han eller hon behöver i övergången till arbetslivet
- se till att det finns strategier för att alla elever utifrån sina behov ska få allsidig information om studier och yrken
- organisera studie- och yrkesvägledningen så att eleverna erbjuds vägledningssamtal som utgår från varje elevs behov och stödjer dennes studie- och yrkesvalsprocess

Lärare bör i undervisningen:

- ge eleverna möjlighet att utveckla en förståelse för hur kunskaper i ämnet kan ha betydelse i arbetslivet och på så sätt utgöra ett underlag för deras framtida studie- och yrkesval
- utmana, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval
- ge eleverna möjlighet att utveckla allsidiga kunskaper om hur arbetslivet fungerar

Lärare och studie- och yrkesvägledare bör:

- ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att genomföra sina val av studier och yrken
- ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att kritiskt granska information om studier och yrken samt skapa medvetenhet om vilket ansvar de själva har för sina studie- och yrkesval
- se till att eleverna får saklig och aktuell information om arbetslivets kvalifikationskrav och om hur arbetsmarknaden ser ut inom olika yrkesområden

Studie- och yrkesvägledare bör:

- bidra med sådana specialistkunskaper som kan ha betydelse för elevernas studie- och yrkesval
- se till att informationen om utbildningsvägar och yrken är aktuell, opartisk, tillförlitlig och tillgänglig för eleverna när de behöver den
- se till att varje elev inom och sökande till vuxenutbildningen får tillgång till information om de kurser och utbildningar som de kan behöva för att nå sina studiemål
- se till att vägledningssamtalen planeras och genomförs så att de:
 - o vidgar elevens perspektiv om såväl de egna förutsättningarna som olika utbildningar och yrken
 - o utmanar elevens föreställningar om yrken och utbildningar utifrån kön samt utifrån social och kulturell bakgrund
 - o ger eleven förutsättningar att utveckla sin förmåga att väga samman olika faktorer som har betydelse för studie- och yrkesvalet
 - o ger den individuella studieplanen en central roll i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom vuxenutbildningen

Etiska deklARATIONEN (Sveriges vägledarförening 2017)

Ofta sker vägledning i ett sammanhang där det finns ett spänningsförhållande mellan olika parter intressen. Detta innebär att olika behov och skyldigheter hos individen och samhället/verksamheten måste vägas mot varandra. Det vägledande arbetet ska grunda sig i alla människors lika värde och som vägledare visar man respekt för varje individs unika värde, främjar rättvisa och likabehandling samt motverkar all form av diskriminering. Det är individen som står i centrum och ska stå fri från särintressen.

Sveriges vägledarförening har därför sammanställt en etisk deklARATION med ett antal riktlinjer som ska kunna fungera som ett stöd för både de som arbetar med vägledning och de som möter vägledning. Dessa riktlinjer är uppdelade på områdena profession, individ och samhälle.

Profession:

- vägledare strävar efter att upprätthålla och utveckla sin professionella kompetens
- vägledare strävar efter att läsa av varandra samt dela erfarenheter och kunskaper på ett systematiskt sätt

- vägledare följer den utveckling som sker avseende forskning, teorier och metoder inom området
- vägledare strävar efter för självkännedom och medvetenhet om egna attityder och värderingar gentemot individ och samhälle
- vägledare uppmärksammar gränserna för den egna professionen och hänvisar till annan kompetens när så kan vara nödvändigt för vägledningssökandes bästa

Individ:

- vägledares bemötande av individer grundas på respekt och en strävan efter att etablera goda relationer
- vägledare hanterar uppgifter om personliga förhållanden med respekt för individens integritet
- vägledare har kunskap om och följer gällande lagstiftning för tystnadsplikt och sekretess
- vägledare är tydlig med förutsättningarna för mötet och om sin egen kompetens, samt anpassar vägledningsinsatserna efter den sökandes behov och situation
- vägledare strävar efter att ge relevant, tydligt och objektiv information

Samhälle:

- vägledare har kunskap om de lagar, förordningar och mål som reglerar och påverkar vägledningsarbetet
- vägledare uppmärksammar samhällsliga orättvisor och strävar efter att företräda individen
- vägledare strävar i urvalssituationer efter opartiskhet och neutralitet samt är beredd att motivera sina åsikter och handlingar

Slutord

Studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar och det finns ett antal styrdokument att förhålla sig till. Men hur ansvarsfördelningen och det dagliga arbetet ser ut speglas både av de lokala behoven och förutsättningarna. Behov och förutsättningar som förändras över tid.

Denna SYV-plan är tänkt att finnas som en grund för arbetet på vuxenutbildningen i Mora, Orsa och Älvdalen och kompletteras med en bilaga bestående av en aktivitetsplan. Bilagan kommer att vara tätare kopplad till de dagliga aktiviteterna som förekommer i vår verksamhet och ska även ses som ett levande dokument med kontinuerlig uppdatering.

Referenslista

Christensen, G. & Søgaard Larsen, M. (2011). *Evidence on Guidance and Counseling*. Danish Clearinghouse for Educational Research, Århus universitet.

Lgr11 (2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: reviderad 2019*. Stockholm: Skolverket.

Lvux12 (2017). *Läroplan för vuxenutbildningen: reviderad 2017*. Stockholm: Skolverket.

SFS 2010:800. Skollag. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Skolverket (2013). *Allmänna Råd. Arbete med studie- och yrkesvägledning*. Stockholm: Skolverket.

Stenberg, A. (2016). *Att välja utbildning: betydelse för individ och samhälle: studievägledning, gymnasieval, vuxenutbildning*. Stockholm: SNS

Sveriges vägledarförening (2017). *Etisk deklARATION*. <https://www.vagledarforeningen.se/wp-content/uploads/2016/12/SVF-Etisk-deklaration-2017.pdf> [2022-02-18]

Studie- och yrkesvägledning i praktiken - Aktivitetsplan

SFI, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Inom vuxenutbildningen syftar studie- och yrkesvägledningen dels till att vägleda individer som redan befinner sig i studier, dels att vägleda presumtiva elever. Elever och presumtiva elever inom vuxenutbildningen har varierande grad av studievana, skilda livssituationer och olika förutsättningar för studier. Därför behöver informationen om individens möjligheter utformas och tillgängliggöras, så att varje individ kan hitta och ta till sig informationen. I vägledningen ska individen få information om sina studieekonomiska möjligheter, möjlighet till fortsatta studier och om arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov. Det är viktigt att informationen som ges knyter an till individens egna mål.

| Arbetsområde | Syfte | Exempel på aktivitet och arbetssätt | Målgrupp | Ansvar |
|--|---|--|---|---|
| Öka individens valkompetens | Öka individens valkompetens | Erbjuda vägledning i snäv och vid bemärkelse | SFI Grundläggande Gymnasial Presumtiva elever | SYV I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Minska antalet individer som står utanför den reguljära arbetsmarknaden. Förkorta individens väg från utanförskap till egen försörjning. | <ul style="list-style-type: none"> • Få fler till en egen försörjning genom utbildning och att få en god kompetensförsörjning till arbetsgivare i Mora, Orsa och Älvdalens kommun. • Få fler att bygga på sin kompetens och bli anställningsbara genom utbildning till ett yrke som efterfrågas av arbetsgivare i Mora, Orsa och Älvdalens kommun. • Locka till utbildningar för yrkeskategorier där det finns ett framtida kompetensbehov utifrån planeringsunderlaget som Skolverket tagit fram för gymnasial utbildning. • Få individerna att fullfölja planerade studier. | <ul style="list-style-type: none"> • Delta på yrkes- och utbildningsmässor • Delta på Öppet hus • Erbjud utbildningar utifrån framtida kompetensbehov • Samverka med arbetslivet, aktörer och enheter • Erbjud vägledning i snäv och vid bemärkelse • Erbjud orienteringskurser för att prova på yrke • Uppföljning av SFI-elever genom samverkansmöten med AF, AME, IFO, IE och SFI. | SFI Grundläggande Gymnasial Presumtiva elever | SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen och andra samverkande aktörer. |
| Bidra till näringslivets kompetensförsörjningsbehov på kort, mellan och lång sikt. Bidra till Mora, Orsa och Älvdalens kommuners interna kompetensförsörjning | <ul style="list-style-type: none"> • Få fler individer i Mora, Orsa och Älvdalen att kompetensutveckla sig mot efterfrågan som finns hos arbetsgivare. • Det ska finnas tillgänglig kompetens för arbetsgivares behov av arbetskraft. | <ul style="list-style-type: none"> • Samverka med arbetsgivare för att kartlägga yrkesprofiler och utifrån detta skapa utbildningar utifrån behov • Samverka med Teknikcollege och VO-college • Genomföra Öppet hus • Samverka med vuxenutbildningsenheter inom Dalawux och Region Dalarna för rätt dimensionering och utbud av yrkesutbildningar | SFI Grundläggande Gymnasial Presumtiva elever | SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |

| | | | | |
|---|--|--|--|---|
| <p>Ge möjlighet till yrkesväxling</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Få rätt individ på rätt plats, att individer hittar en utbildningsväg mot ett yrke som är rätt för den individen. • Att fler ska hitta möjlighet till yrkesväxling och hitta sin plats i yrkeslivet. | <ul style="list-style-type: none"> • Öppet hus • Vägledning i snäv och vid bemärkelse • Samverkan med arbetsmarknadsenheten /Socialtjänsten | <p>Alla kommun-medborgare</p> | <p>SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxen-utbildningen</p> |
| <p>Stimulera till och underlätta för vuxna kommun-medborgare att behörighets-komplettera för högre studier samt tillhandahålla studiemiljöer för eftergymnasiala studier</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Öka andel individer med högre utbildningsnivå och därmed skapa en arbetskraft med efterfrågade yrkeskompetenser. | <ul style="list-style-type: none"> • Erbjuder tentamens-möjligheter • Erbjuder högskole-centrums möjligheter • Erbjuder informations-träffar om olika yrkeskategorier (tex polis, förskollärare, sjuksköterska) • Vara behjälplig med att skicka in utländska betyg till UHR för bedömning | <p>Kommunmed-borgare studerande vid högskola, universitet eller yrkeshögskola SFI Grundläggande Gymnasial Presumptiva elever</p> | <p>SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxen-utbildningen och högskole-centrum</p> |
| <p>Samverkan Arbets-förmedlingen, socialtjänsten, arbetsmarknads-enheten, integrations-enheten</p> <p>Näringsliv</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Utforska gemensamma möjligheter för individer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden • Samverka kring näringslivets behov av rekrytering och utbildningsmöjligheter | <ul style="list-style-type: none"> • Öppet hus • Vägledning för deltagare på Arbetsförmedlingen, socialtjänsten, AME, (samverkansteamet) • Kontinuerliga möten med AF, AME, IFO och IE för samverkan • Samverkan med AF kring personer i etablering | <p>SFI Grundläggande Gymnasial Presumptiva elever</p> | <p>SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxen-utbildningen och integrations-enheten</p> |
| <p>Informations-tillfälle/Öppet hus (utbildnings-information om möjligheter till fortsatta studier)</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Vidga individernas perspektiv inför framtida yrkesval. • Ökad motivation att studera. • Ökad kännedom om den svenska arbetsmarknaden samt arbetsmarknaden på hemmaplan. • Introducera individer till olika yrkesutbildningar. • Vidga perspektiv om olika branscher. | <ul style="list-style-type: none"> • I samarbete med Mora högskolecentrum, Orsa och Älvdalens lärcentrum, AME genomföra Öppet hus • Information i klass • Organisera informationstillfälle för befintliga och presumtiva elever | <p>Alla kommun-medborgare</p> | <p>SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxen-utbildningen, Mora högskole-centrum, Orsa och Älvdalens lärcentrum samt AME</p> |

| | | | | |
|-------------------------------------|---|--|------------------------------|---|
| <p>Uppsökande verksamhet</p> | <p>För att främja deltagande från grupper med kortare utbildningsbakgrund är det avgörande att vidta förebyggande åtgärder, såsom aktiv rekrytering och uppsökande verksamhet. Det är också ett krav för kommunerna. Att ta initiativ till dessa åtgärder är nödvändigt för att säkerställa en bredare och mer inkluderande tillgång till vuxenutbildning, vilket i sin tur främjar ökad lika möjligheter och kompetensutveckling inom samhället.</p> | <ul style="list-style-type: none"> • Informationstillfälle hos Arbetsmarknadsenheten • Marknadsföring • Sociala medier (Facebook, hemsida, Instagram) • Öppet hus • Samarbete med gymnasieskola | <p>Alla kommunmedborgare</p> | <p>SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen</p> |
|-------------------------------------|---|--|------------------------------|---|

Komvux i svenska för invandrare (SFI)

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare är en språkutbildning som har som mål att ge vuxna invandrare grundläggande kompetens i svenska språket. Utbildningen syftar till att lära elever med annat modersmål än svenska att utveckla ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ska ge de språkverktyg som behövs för att kunna kommunicera och aktivt delta i vardags-, samhälls- och arbetsliv samt fortsatta studier. Eleverna erbjuds även möjligheter att utveckla olika strategier för språkinläring och för att stödja sin egna kommunikation. Dessutom har utbildningen som mål att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att skaffa dessa färdigheter.

| Arbetsområde | Syfte | Exempel på aktivitet och arbetssätt | Ansvar |
|--|---|--|---|
| Vägledning/ Information/ arbete med självkännedom | <ul style="list-style-type: none"> • Vidga elevernas perspektiv på valkompetens. Samband utbildning-arbete: hur man tar reda på kunskap om olika yrken själv och vad det innebär när det gäller utbildning och kompetens. • Öka motivationen att studera. Förståelse om den svenska arbetsmarknaden. | <ul style="list-style-type: none"> • Gemensamma gruppövningar • Egenskapsträning • Rollspel • Kreativ gruppövning om självkännedom • Träna platsannonser och intervju • Träna på att ta kontakt med arbetsgivare • Göra handlingsplan för framtiden • Vägledning i snäv och vid bemärkelse | SYV I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Uppföljning SFI elever | Genom ett vägledningssamtal stödja elever i deras studie- och yrkesval. Målet med dessa samtal är att utrusta eleverna med förmågan att själva hantera beslutssituationer och göra väl underbyggda val när det gäller studier och yrken. | <ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerligt och återkommande samtal med elever för att uppdatera med utbildningsinformation och planera vidare studier • Individuell studieplan | SYV I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Uppföljning elever med utbildningsplikt (etablering) | Från och med 1 augusti 2022 ska landets kommuner erbjuda en sammanhållen komvux-utbildning till deltagare i etableringsprogrammet med kort utbildning, som inte anses kunna matchas mot arbete under programtiden. Bl a ska utbildningen omfatta minst 23 timmar undervisning i veckan, innehålla kommunal vuxenutbildning i SFI; innehålla orienteringskurser och kurser på grundläggande och gymnasial nivå | <ul style="list-style-type: none"> • Enskilda samtal med elever • Individuell studieplan • Samverkansmöten med AF, AME, IFO, IE och SFI | SYV Biträdande rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Studiebesök | <ul style="list-style-type: none"> • Öka kunskaper och kännedom om lokal arbetsmarknaden • Introducera olika arbetsgivare • Vidga perspektiv om olika branscher | <ul style="list-style-type: none"> • Företagsbesök (förbereda och genomföra) • Mässor i samarbete med SYV på gymnasiet | I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen samt gymnasiet |

| | | | |
|-------------------------------------|--|--|--|
| Språktränings- plats/APL | <ul style="list-style-type: none"> • Skapa en förståelse för arbetslivet och integrera lärandet i ett meningsfullt sammanhang. • Träna elevernas sociala kompetens och främja deras personlig utveckling. • Fortsätta ett effektivt samarbete mellan skola och företag för att skapa engagemang och öka mervärdet för eleverna. | <ul style="list-style-type: none"> • Kartläggande samtal med elev • Praktikplats utifrån tidigare arbetserfarenhet • APL utifrån vald utbildning/yrke | <p>I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen (SFI/yrkeslärare) och integrationsenheten</p> |
|-------------------------------------|--|--|--|

Komvux på grundläggande nivå

Grundläggande vuxenutbildning riktar sig till individer som inte har avslutat grundskolan och vill förbereda sig för kommande studier.

Komvux på grundläggande nivå syftar till att ge deltagare nödvändiga kunskaper för att nå högre utbildning, exempelvis gymnasial yrkesutbildning. Dess syfte inkluderar även att stödja personlig utveckling och underlätta möjligheter till vidare studier. Varje elevs behov och förutsättningar står i fokus för utbildningen.

| Arbetsområde | Syfte | Exempel på aktivitet och arbetssätt | Ansvar |
|---|---|--|---|
| Individuell studie- och yrkesvägledning | Genom vägledning stödja individer i deras studie- och yrkesval. Målet med detta är att stärka individens valkompetens. | <ul style="list-style-type: none">• Kontinuerligt och återkommande samtal med elever för att uppdatera med utbildnings-information och planera vidare studier• Individuell studieplan | SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Studiebesök | <ul style="list-style-type: none">• Öka kunskaper och kännedom om lokal arbetsmarknaden• Introducera olika arbetsgivare• Vidga perspektiv om olika branscher | <ul style="list-style-type: none">• Företagsbesök (förbereda och genomföra)• Mässor i samarbete med SYV på gymnasiet | I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen samt gymnasiet |
| Uppföljning elever med utbildningsplikt (etablering) | Från och med 1 augusti 2022 ska landets kommuner erbjuda en sammanhållen komvux-utbildning till deltagare i etableringsprogrammet med kort utbildning, som inte anses kunna matchas mot arbete under programtiden. Bl a ska utbildningen omfatta minst 23 timmar undervisning i veckan, innehålla kommunal vuxenutbildning i sfi; innehålla orienteringskurser och kurser på grundläggande och gymnasial nivå | <ul style="list-style-type: none">• Veckomöte för uppföljning av studerande elever i etableringsprogram• Enskilda samtal med elever• Individuell studieplan• Samverkansmöten med AF, AME, IFO, IE och SFI | SYV Biträdande rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |

Komvux på gymnasial nivå

Komvux på gymnasial nivå riktar sig till individer som saknar ett examensbevis från gymnasieskolan, saknar behörighet för eftergymnasiala studier eller behöver kunskaper för yrkesväxling.

| Arbetsområde | Syfte | Exempel på aktivitet och arbetssätt | Ansvar |
|---|---|--|--|
| Individuell studie- och yrkesvägledning | Genom vägledning stödja individer i deras studie- och yrkesval. Målet med detta är att stärka individers valkompetens. | <ul style="list-style-type: none">• Kontinuerligt och återkommande samtal med individer för att uppdatera med utbildningsinformation och planera vidare studier• Individuell studieplan | SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Studieplanering gymnasieexamen | Syftet med en individuell studieplan är att skapa en tydlig väg och bild av planerade studier för varje individ baserat på deras individuella mål, behov och förutsättningar. | <ul style="list-style-type: none">• Vägledningssamtal• Information om gymnasieexamen eller slutbetyg via vuxenutbildningen• Studieplanering för gymnasieexamen• Individuell studieplan | SYV Rektor |
| Studievägledning inför högre studier (universitet /yh) | Ge övergripande kunskap och information gällande kraven för behörighet inom olika utbildningsområden och utbildningsinstanser. | <ul style="list-style-type: none">• Vägledningssamtal• Individuell studieplan• Informera om ansökningsprocess till eftergymnasiala utbildningar• Vara behjälplig med att skicka in utländska betyg till UHR för bedömning | SYV Rektor I samarbete med övrig personal inom vuxenutbildningen |
| Validering | Inom vuxenutbildningen finns möjlighet till validering, vilket innebär att man kan synliggöra sina tidigare kunskaper och färdigheter, oavsett hur man har skaffat dem. | <ul style="list-style-type: none">• Vägledningssamtal• Översiktlig kartläggning hos SYV• Fördjupad kartläggning hos lärare• Valideringsprocess | SYV Rektor Ansvarig pedagog |